

Reixes enllà

BUTLLETÍ DEL SEPAP-Secretariat de Pastoral Penitenciària

¿Y nosotros qué podemos hacer...??

Vivimos en una sociedad fracturada y rota; donde el centro de interés es muy diferente, entre unos y otros, y por tanto los temas que interesan también. Estamos en situación de crisis, en una crisis profunda..., que afecta a la economía y al empleo; pero también a la confianza, a la solidaridad, a la propia identidad, y porque no, a las oportunidades. Ante esta situación los más perjudicados son los peor preparados, que son los más desfavorecidos. La sociedad distingue entre los "útiles", que tienen un trabajo, más o menos bien, para ganarse la vida y los NO útiles o "inútiles".

Hay una parte de la sociedad que habla de política, de transporte, de fútbol; de compras, de hipotecas, de calles iluminadas, de venta de juguetes, de belenes y abetos preciosos, de días de descanso, de familia reunida, de viajes económicos; de nieve. Pero hay otra parte que habla de desempleo; de impagos; de embargos; de pensiones que no llegan; de búsqueda de trabajo; del recibo de la luz... Y otros que además hablan también de enfermedad; de falta de vivienda; de familia lejana y rota; de droga y desespero; de falta de oportunidades; de alcohol; de calabozos y chabolos; de mala suerte; y de sentirse SOLOS.

Recordamos las palabras de Jesús: "No necesitan médico los sanos sino los enfermos. Yo no he venido a llamar a justos, sino a pecadores" (Mc. 2,17). Para los cristianos, muchas veces lo "políticamente correcto" que nos vende la TV no es lo más lícito moralmente. A nosotros que formamos la Iglesia nos toca estar con los más débiles, con los más pobres, sino ¿quién estará?; nos toca concienciarnos y crear conciencia al resto de la sociedad. La cárcel es un mundo de pobreza y de exclusión. A nosotros nos corresponde humanizar y evangelizar, mostrar el rostro cariñoso, acogedor, de Dios. La prisión sigue abarrotada de pobreza. Pobres que piden: comprensión, respeto, dignidad, una oportunidad para rehacer su vida, y que ven en la Iglesia - de hecho es la institución más valorada- la "mano amiga de Dios".

Desde la Pastoral Penitenciaria seguimos creyendo en la necesidad de la reinserción y de la prevención como la única alternativa a tanta desorientación social. Creemos en la persona y apostamos por su capacidad de cambio, de conversión. Y por eso pedimos a la Administración, más esfuerzo en educadores, en terapeutas, en psicólogos, en

Centros de acogida. Queremos que nuestros barrios y nuestras ciudades, donde se desarrollan la mayoría de estas conductas marginales, cuente con mayor número de educadores de tiempo libre. Que el Colegio de nuestro barrio y nuestra Parroquia estén abiertos a los niños y jóvenes, ofreciendo formas diferentes de ocupar el tiempo libre y alternativas serias a este "pensamiento único" de disfrute superficial, vacío e inmediato.

El tiempo de Navidad es un soplo de aire fresco que nos toca el corazón y nos recuerda que somos hermanos porque tenemos el mismo Padre-Dios. Es el tiempo precioso que tiene la Iglesia para anunciar que Dios apuesta por el hombre, y que la venida de Jesús sigue siendo una Buena Noticia para todos.

Fdo. P. José Juan Galve,- mercedario
- Capellán de la Modelo-

Sumari

- Editorial
- Un racó per a compartir (pàg. 2-3).
- És bo saber-ho (pàg.4).
- Parlem-ne plegats! (pàg.5-6)
- Recomanem (pag. 7)
- Agenda (pàg. 8).

SEPAP

Rivadeneyra 6, 8º 08002

Telèfon i fax: 93 3176397

Dipòsit Legal B-12460-1995, edita SEPAP

www.sepapbcn.org

e-mail: sepap_bcn@yahoo.es

Horari: De dilluns a divendres de 9,30 a 13.30h

VIII Congreso Nacional de Pastoral Penitenciaria

Declaració final

Madrid del 10-12 de setembre de 2010

Convocados por el Departamento de Pastoral Penitenciaria de la Comisión Episcopal de Pastoral Social bajo el lema "Iglesia, colectivos vulnerables y Justicia restaurativa", más de 400 miembros de la Pastoral Penitenciaria Católica, procedentes de las diócesis españolas, hemos estado reflexionando sobre la realidad de nuestros sistemas penal y penitenciario desde la mirada creyente, que es propia de nuestra concepción de la vida.

Con tal motivo, proclamamos nuestra fe en Dios Padre. Nos ha regalado una tierra común para todos, nos ha creado radicalmente iguales y libres y quiere que todos los bienes de la tierra se destinen sin muros ni fronteras al servicio de todos los hombres y mujeres sin distinción.

Creemos en Jesucristo que pasó por el mundo haciendo el bien, que curó y que cuidó, que proclamó la libertad para los cautivos y que murió y resucitó en favor de todos sin excepción.

Creemos en la fuerza vivificante e irresistible del Espíritu Santo, que nos invita a la comunión, a ser fieles a nuestra tradición y a abrirnos con audacia creativa a los nuevos retos que la realidad social y penitenciaria reclama y en los que está en juego la suerte de los más pobres.

JUSTICIA RESTAURATIVA

Por ello, la Pastoral de Justicia y Libertad proclama su compromiso con las personas privadas de libertad por cualquier causa. Ninguna de ellas está irremisiblemente perdida. Todas albergan un mundo inédito de posibilidades que reclaman el compromiso de los poderes públicos, de la sociedad y de la Iglesia para lograr que la igualdad y la justicia material sean efectivas.

Particularmente expresamos nuestra adhesión a los postulados de la Justicia Restaurativa o reconciliadora. A la luz de la Doctrina Social de la Iglesia, optamos por un modelo de justicia que proteja de manera efectiva a la víctima, que responsabilice al infractor y que devuelva la paz social, minimizando el uso de medios coercitivos o violentos. Apostamos por todas las formas de mediación penal comunitaria como un modo de atender efectivamente las necesidades reales de las personas afectadas por el delito.

DERECHOS HUMANOS Y COLECTIVOS VULNERABLES

Nos preocupan especialmente las situaciones de extrema vulnerabilidad de las personas con enfermedades mentales y discapacidades, de las mujeres con cargas familiares, de los extranjeros sin arraigo, de los ancianos y de los menores de edad privados de libertad, así como todas aquellas otras a las que a la falta de libertad se suma la precariedad personal y social.

Reiteramos que la prisión no es la respuesta adecuada para estas situaciones, muchas veces previsibles y tratables en otros ámbitos más idóneos y eficaces. Menos aún aplicar la privación de un valor sagrado como la libertad por infracciones administrativas en materia de extranjería a.

Solicitamos y esperamos de nuestras autoridades que fomenten de manera efectiva políticas preventivas de la criminalidad que atiendan a la salud mental, su diagnóstico y tratamiento precoz, la atención integral a las drogodependencias y que desarrollen políticas de extranjería compatibles con los derechos humanos, la movilidad y el destino universal de los bienes de la tierra.

SENSIBILIZACIÓN SOCIAL

Consideramos importante cultivar una pedagogía social que muestre la desproporción entre las altísimas cifras de personas en prisión y la circunstancia de encontrarnos por debajo de la media europea en tasas de delincuencia.

Esta distorsión tiene su origen principalmente en la lenta ejecución de las sentencias penales, en la falta de atención personalizada a las víctimas, en la inexistencia de una cultura jurídica de cómo funciona el Derecho y sus instituciones y, por encima de todo, en la explotación superficial, emotivista e interesada del sufrimiento.

En consecuencia, deseamos que los medios de comunicación social, especialmente los de la Iglesia, cuiden y cultiven los valores de la Justicia restaurativa y eviten la apelación al miedo al diferente y los estereotipos estigmatizadores que alejan de la verdad.

Queremos seguir sensibilizando a nuestra sociedad de que el Derecho penal no es la solución para todo y que no siempre la respuesta punitiva resuelve problemas que nacen de la desigualdad social.

La creación de vínculos sociales y eclesiales y valores como la acogida, la hospitalidad, la incondicionalidad y el respeto a la dignidad de las personas constituyen un requisito fundamental en los procesos de reconciliación social. En ellos tiene un papel imprescindible la familia como primer espacio de socialización en la alteridad y en la creación de vínculos permanentes.

Iluminados y movidos por nuestra fe, ponemos en manos de Nuestra Señora de la Merced el compromiso para seguir trabajando infatigablemente en favor de los derechos humanos de todas las personas, singularmente de las más vulnerables, y promoviendo la Justicia Restaurativa que nos acerca un poco más al anhelo del Reino de Dios y de su Justicia que sólo consumará Quien es origen, camino y meta de todo.

Madrid, 12 de septiembre de 2010

UN RACÓ PER A COMPARTIR

Carta a Papi Dios

Pregaria des del Centro penitenciario de Badajoz

Dios mí o, mis energí as se desgastan, mis fuerzas flaquean,
mis deseos de seguir caminando cada dí a se desvanecen.

Estoy agotado, no puedo más, Señor.

Iluminado por la fe, sostenido por la esperanza, y gracias a la fortaleza que Tú, Señor, me das,
trato de vivir el dí a dí a.

Pero mi condena es grande: diez años... es cuestión de tiempo, mucho tiempo, demasiado. No sé si lo aguantaré,
Señor.

Miles de voces gritan en mi mente que no vale la pena seguir viviendo en este lugar
rodeado de muros de hormigón,

llenos de tinieblas y oscuridades, donde sólo habita el sufrimiento y la soledad.

Todo esto es desolador, Dios mí o. Sólo tú, Señor, me impides que todo esto termine mal.

Tú, Señor, que das las fuerzas a los débiles y coraje a los miedosos.

Tú, Señor, me obligas a levantar los ojos y mirar hacia adelante.

Tú me dices que mi familia me quiere, me necesita, me apoya y me espera con los brazos abiertos.

Todas las noches, Dios mí o, me refugio en Ti; en mi pequeña celda, a través de la oración.

Es el contacto más directo que tengo contigo, Señor.

Como la comida da alimento al cuerpo, y la lectura a la mente,

la oración es el alimento que llena mi alma y mi corazón de una gran gozo, de paz y felicidad,

Señor...no tengo palabras para describirlo.

Escucho en mi interior una dulce voz que me dice:

'No estás solo, estoy contigo, yo he vencido al mundo... en la casa de mi Padre hay muchas mansiones

...Yo soy el camino, la verdad y la vida'.

Quiero darte las gracias, Señor Jesucristo por toda tu generosidad y decirte

que tengo la esperanza y creo firmemente que no tengo residencia permanente en esta vida,

sino que espero pasar a otra mucho mejor:

La vida eterna.

Allí no habrá cárcel, ni sufrimiento, ni soledad, ni dolor, ni muerte,

ni ruptura ni separaciones, ni enfermedades, ni cansancio, ni odios, ni guerras, ni hambre, ni sed.

Todo será inimaginablemente bello es esa casa donde tú, Señor, me esperas con los brazos abiertos.

José Luis. 25-01-2008

Estrangers a la presó i el compliment real de les penes de privació de llibertat a càrrec de la jutgesa Remei Bona Puigvert,

Trobada de Pastoral Penitenciària de Catalunya, 2 d'octubre de 2010

El passat dissabte 2 d'octubre, un centenar de voluntaris de presons de tot Catalunya es van trobar a Martí Codolar a Barcelona per a fer-hi la XVII Trobada.

Després d'una pregària inicial i unes paraules inicials d'en Jesús Roy i l'Albert Batlle, el Dr Francesc Pérez Arnau ens va parlar de la situació dels malalts mentals a la presó a Catalunya, explicant amb detall quines instal·lacions hi ha i quins tipus de tractaments s'hi fan. Després ens van passar un video sobre la situació en les presons comentat per un pres.

Després d'un dinar entre els assistents la jutgesa Remei Bona ens va parlar sobre la situació dels estrangers a la presó i l'acompliment real de les penes de privació de llibertat. Amb les seves paraules va explicar que Espanya és el país amb més presos (excepte Rússia) ja que la mitjana europea és de 100 presos per 100.000 habitants i a Espanya són 170, dels quals el 40% són estrangers. Les presons estan massificades. No ajuda massa la criminalització de conductes que tradicionalment no eren considerades amb penes com la mala conducció vial o la violència domèstica. Tampoc ajuda la llarga durada de les penes o el poc èxit de les mesures alternatives, que no tenen mitjans econòmics i que si no es poden fer complir prescriuen. La crisi que ha deixat empobrida a molta població a qui se li fa difícil sobreviure sense delinquir (ja s'han trobat amb petits empresaris endeutats que fan trasllats de drogues.

La població reclusa estrangera prové de delictes sobretot contra la salut pública (drogues) i propietat, però amb menys grau que els autòctons respecte als delictes sexuals. Per ordre, primer hi ha els magribins, sudamericans, paquistanesos i xinesos. Els més violents són els del Magrib, països de l'est, Sudamèrica i Àsia, mentre que els subsaharians en són molt poc. El perfil tipus és d'un home magribí de entre 25 a 35 anys amb delicte de salut pública o patrimoni, sense família i amb residència irregular.

Dins la presó es fan sobretot activitats esportives i, a molta distància, culturals, ocupacionals i escola de idiomes. Els tractaments són voluntaris i depenen de la condemna. Els sud i centreamericans, que normalment tenen condemnes llargues i poques addiccions, els fan per problemes econòmics. Molts no tenen vinculacions familiars (alguns han estat agafats a l'aeroport) i quan tenen permisos no tenen on anar. Si quan són empresonats tenen ordres d'expulsió i són difícils d'averiguar.

Hi ha també una alta proporció de reclusos de llargues condemnes, que són costosos de mantenir i les persones que les pateixen no veuen el final. Fa un any s'ha proposat que quan s'han complert dues terceres parts de la condemna i hi hagi un bon comportament es concedeixi la llibertat condicional al país d'origen o en condemes de 9 anys passin 4,5 anys al seu país i sense permisos penitenciaris. Això, però, crea un greuge comparatiu amb els reclusos autòctons que no podem tenir aquests beneficis. Molts jutges s'hi han oposat. Es vol arreglar en el nou codi penal.

Una altra reforma que es vol dur a terme és la reducció de penes per delictes de salut pública per homogenitzar-les amb les europees i passar-les de les de 3 a 9 anys actuals a les de 3 a 6 anys. Tenint en compte el cas i rebaixaran el grau de la pena i hi haurà varis tribunals que s'hi dedicaran.

S'ha aconseguit canviar les penes de presó dels Topmanta per multes.

Un altre tema és l'alta massificació de les presons ja que hi ha el desideratum des dels mitjans de comunicació de que s'acompleixin integrament les penes. Des de la revel·lió militar de Franco existia la redempció de penes per treball i això va durar fins el 1995. Ara no existeix i hi ha casos, especialment greus en els que es demana ordres de protecció i llibertat vigilada, especialment en la violència de gènere. També hi ha el cas de les condemnes encadenades que arriben a ser, a la pràctica, cadenes perpètuas sense dret a tercers graus ni sortides ni cap altre beneficis.

En la nova legislació es contempla que la presó provisional ja conti com a condicional i no totes dues. Es penarà el transplantament d'òrgans a l'estranger, el mobing immobiliari, les estafes piramidals, els delictes esportius, els delictes contra el medi ambient i sobretot les persones jurídiques (empreses, associacions o fundacions) que delinqueixin a multes, exceptuant les empreses públiques, partits i sindicats.

Eva Palau

PARLEM-NE PLEGATS!

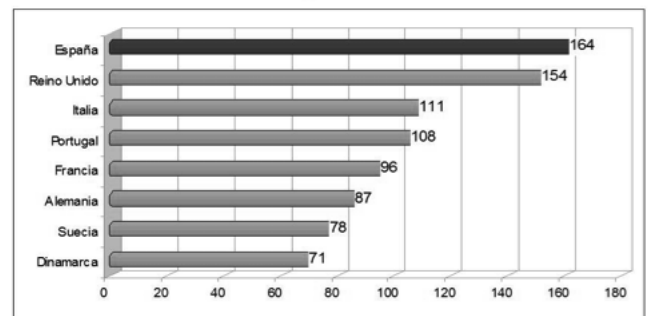
Un altre dret penal és possible

Aportació de Laura Moreno a la trobada d'inici de curs del
SEPAP,
6 de novembre de 2010

Laura Moreno, advocada de FICAT des de fa 3 anys i mig, treballa a la Presó de Joves de Quatre Camins fent acompanyament jurídic. El passat 6 de novembre va fer una presentació a la Trobada de inici de curs del SEPAP sobre “un altre dret penal és possible”.

Va començar la seva presentació un vídeo on es presentava el tractament que fan els mitjans de comunicació dels temes relacionats amb crims terribles, inseguretat ciutadana o inclús programes on la gent despulla els seus sentiments més íntims en públic. En aquest ambient, el dret penal és una eina per controlar, però s'està fent servir d'una manera molt especial. Tenim una de les taxes criminals més baixes d'Europa i en els darrers temps ha anat baixant, però en canvi, també tenim més presos a la presó que mai. Tenim un dels codis penals més durs, inclús més durs que la època franquista on existia la redempció per treball. Durant el 2003, es va fer una nova reforma amb més tipus delictius i amb un període de seguretat de més de la meitat de la condemna i satisfer la responsabilitat amb condemnes de més de cinc anys. El 80% dels presos compleixen la condemna i els permisos de sortida només són pel 2n i 3r grau. Els dies de permisos de sortida són de 36 dies/any i l'índex de trencament del permís és del 2,8% (no tornen o delinqueixen).

Tasa anual de encarcelados comparada

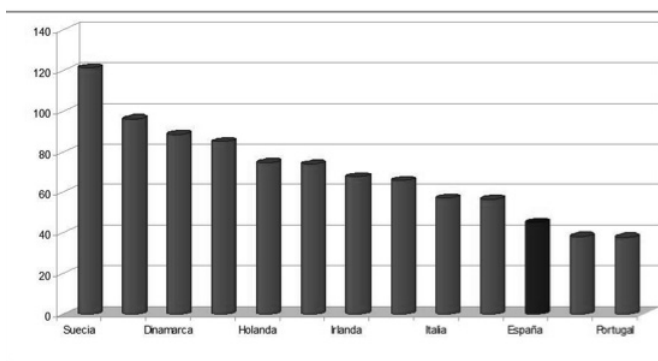
www.gencat.cat

Actualment s'està treballant en una nova reforma hi ha grups que estan demanant la cadena perpètua. De fet, hi ha unes 350 persones amb penes de més de 30 anys de presó (sobretot presos amb penes de terrorisme i violacions greus). De fet, també, hi ha un límit de penes (el triple de la pena més alta), però si delinqueix posteriorment se li suma la pena (passa sobretot en els robatoris múltiples). El 67% dels delictes són per robatoris i tràfic de drogues i el perfil dels presos no és el de l'imaginari col·lectiu. La meitat de presos són estrangers i s'hi barregen conflictes penals amb administratius. Són casos on la reinserció és molt difícil i on la renovació amb antecedents és especialment complexa, i, a més, no poden tenir residència fins que no cancel·lin els antecedents penals.

A Catalunya, s'estan inaugurant noves presons, fent, sobretot, molt desplegament mediàtic i ressaltant la comoditat, les piscines, els tallers i els esports que s'hi fan. La realitat és que s'hi està molt estret i a les noves presons que es fan s'hi acumulen més presos i, de seguida hi ha la necessitat de fer-ne més. En les noves presons ha hagut millores objectives, però encara són de difícil accés per a les famílies i professionals i voluntaris. Aquest gran aïllament i control fa que es produeixin unes repercussions físiques i psicològiques que s'evidencien amb més violència i morts. Els règims tancats comporten un control molt gran i un allunyament molt alt de familiars i amics.

Tasa anual de criminalidad comparada

Delitos y faltas por 1.000 habitantes

www.mir.es

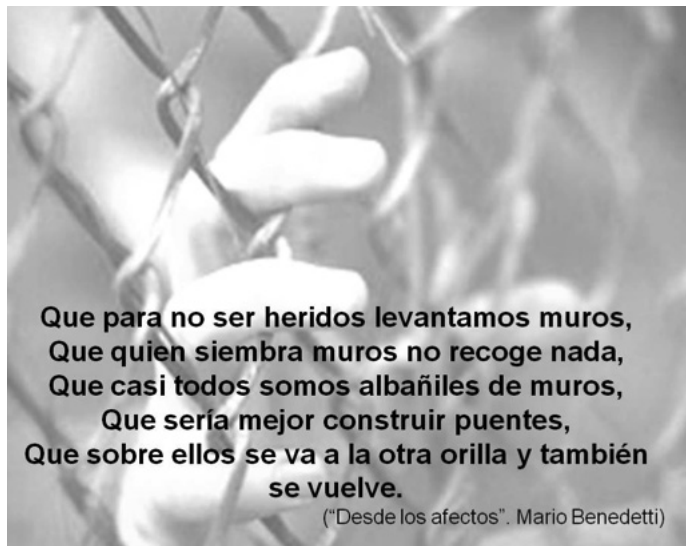
PARLEM-NE PLEGATS!

Un altre dret penal és possible

Aportació de Laura Moreno a la trobada d'inici de curs del
SEPAP,

6 de novembre de 2010

Que para no ser heridos levantamos muros,
Que quien siembra muros no recoge nada,
Que casi todos somos albañiles de muros,
Que sería mejor construir puentes,
Que sobre ellos se va a la otra orilla y también
se vuelve.

("Desde los afectos". Mario Benedetti)

També hi ha un tema que caldria revisar, el paper de la víctima, i especialment el fet de que no se'l permet expressar: La víctima agredida posa una demanda, declara en un jutjat i després de molts anys d'espera arriba el judici. En ell, la víctima no hi és present, només entra quan ha de declarar i inclús, de vegades, el fiscal i el defensor arriben a un acord sense que la víctima pugui dir res. Aquestes situacions creen, en molts casos, un sentiment de frustració, inclús moltes vegades no sap quina pena té el seu agressor. Aquest descontentament es corregiria si hi hagués un instrument d'expressió on la víctima fos protagonista del procediment. Cal que l'infractor es responsabilitzi del que ha fet i, en aquests moments, molts es consideren víctimes de la societat. Fa uns anys, es va crear el Servei de mediació penal amb el infractor i la víctima. És un servei voluntari i és una mediació judici condemnada. Té l'avantatge que la víctima es pot expressar. El dret penal no és el sistema més just ni el que serveix per reparar. El dret penal hauria de ser el darrer recurs, no el primer i les mediacions judicials haurien de prendre més protagonisme, combinades amb polítiques de prevenció del delictes.

Eva Palau
SEPAP

El régimen cerrado.

***"supone la renuncia más explícita y
grosera posible de la orientación hacia
la reinserción social y la reeducación
que impone la Constitución".***

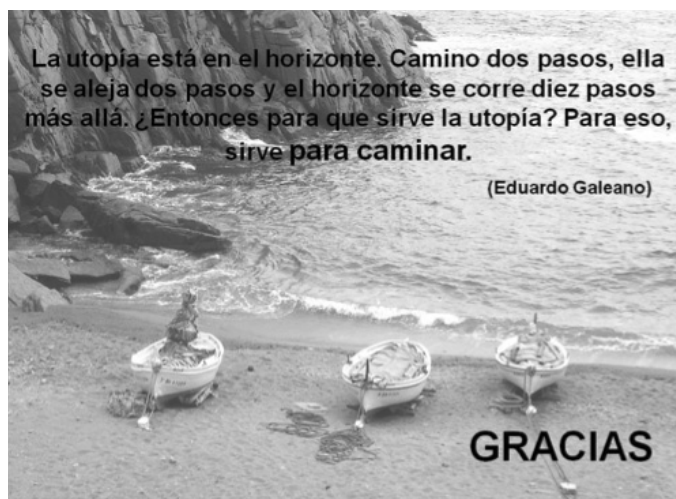
Julían Carlos Ríos Martín

La justicia restaurativa y la
mediación.

Es la filosofía y el método de resolver conflictos que atienden prioritariamente a la protección de la víctima y al reestablecimiento de la paz social, mediante el diálogo y el encuentro personal entre los directamente afectados, con el objeto de satisfacer de modo efectivo las necesidades puestas de manifiesto por los mismos, devolviéndoles una parte significativa de la disponibilidad del proceso y sus eventuales soluciones, procurando la responsabilización del infractor y la reparación de las heridas personales y sociales provocadas por el delito.

La utopía está en el horizonte. Camino dos pasos, ella se aleja dos pasos y el horizonte se corre diez pasos más allá. ¿Entonces para que sirve la utopía? Para eso, sirve para caminar.

(Eduardo Galeano)

RECOMANEM

Un altre món

ED. Angle

AUTOR: Arcadi Olivereras

Al seu nou llibre *Un altre món*, publicat per Angle editorial, Arcadi Olivereras, amb el seu discurs crític i a la vegada pedagògic, considera que no només és possible, sinó també necessari, sobretot davant les injustícies socials i la degradació ambiental. Entre la complicitat cap a un sistema que ens domina i les possibilitats de discrepar-hi hi ha un espai de consciència que ens ha de permetre veure que ni tot està perdut ni tot és impossible.

L'experiment

A estats Units, 26 homes són escollits per participar en un estudi psicològic en el qual prendran els papers de guardes i presoners d'una presó. Les regles són senzilles, els guardes han de mantenir l'ordre en tot moment sense recórrer a la violència i si no compleixen la seva fi, l'experiment acabarà i ningú cobrarà els 14.000 \$ promesos a cadascun.

Aquest remake nord-americà d'una altament recomanable pel·lícula europea mostra la brutalitat de l'home. Amb un repartiment ple de cares conegudes com Adrien Brody i Forest Whitaker.

La fuga de los 45

ED. Mailkalili

AUTOR: Juan Diego Redondo

Breve sinopsis: Juan Diego, tras casi treinta años en prisión, nos relata cómo preparó la fuga para 600 presos en la prisión Modelo de Barcelona al frente de la COPEL. Son quince jornadas registradas en su diario entre el 19 de mayo y el 2 de junio de 1978. En esta última fecha los 45 que habían trabajado en la excavación de un túnel de casi una decena de metros salieron por las alcantarillas de Entença, Rosselló, Provença e Infanta Carlota ante la mirada de asombro de los transeúntes o el atasco de los coches. Se consumaba una de las mayores fugas registradas en el Estado español.

AGENDA

GENER 2011:

- 10- Reunió del Consell de Capellans (11h) i Consell Permanent a les 19.30h al SEPAP
29.- Curs de 4 hores d'iniciació per a nous voluntaris del SEPAP al CEP (Rivadeneyra, 6 3ª) a les 9.30h a la sala 3 Prof .Manel Pousa

FEBRER 2011:

- 7- Reunió del Consell Permanent a les 19.30h al SEPAP (Rivadeneyra, 6, 8a) .
8 al 10 - XXII Jornades de capellans de Espanya a Madrid
12.- Formació per a voluntaris de Pastoral Social: L'acompanyament als interns amb malalties psiquiàtriques.

MARÇ 2011:

- 7 Reunió del Consell de Capellans (11h) i Consell Permanent a les 19.30h al SEPAP
12.- Recés per a voluntaris de Pastoral Social. (Seminari de Barcelona, de 9:30 a 13:30). A càrrec de Jesús Roy. És necessari confirmar l'assistència.

ABRIL 2011

- 2- Trobada per a nous voluntaris des del 2006 al CEP (Rivadeneyra, 6 3ª) a les 9.30h a la sala 3.

MAIG 2011:

- 2- Reunió de Capellans de Catalunya (11h) i Consell Permanent a les 19.30h al SEPAP
9.- Pregària del SEPAP (Mercedaris de Plaça Castella) a les 20:30.
21.-Curs de 4 hores d'iniciació per a nous voluntaris del SEPAP
28.- Assemblea de final de curs del SEPAP (Seminari de Barcelona de 9:30 a 13:30).

JUNY 2011.

- 20- Reunió del Consell de Capellans i Consell Permanent a les 19.30h al SEPAP

RECORDEU:

Cada setmana, els divendres de 23 a 24h s'emet el programa **"Libertad a los cautivos"** des de Barcelona a Radio María a internet sobre pastoral Penitenciària.

Us desitgem:

UN 2011 PLÈ DE
SOLIDARITAT AMB
ELS MÉS NECESSI-
TATS!!

SEPAP